

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

A CORRE-CUYTA.

La comissió del Ajuntament, que va anar á Madrid pera conseguir la derogació de la subasta dels consums, ha tornat de la Cort molt contenta y satisfeta.

—Ha conseguit lo que desitjava?

—Si y no: lo ministre s' ha mantingut ferm; pero de moment ha ordenat que se suspengui hasta d' aquí un mes la subasta en qüestió.

Y la comissió, davant d' una concesió tant amable, haurá pensat:

En este mes de plazo que obtenemos,
el asno, el rey ó yo gno moriremos?

Ja 's compren perfectament que aquí 'l rey vol dir lo projecte, lo yo vol dir la comissió, y l' asno 'l ministre.

—Y si no passa res d' això,—deyan á un dels commissionats—y al acabarse 'l plasso, lo ministre continua en lo seus tretze, qué farán?

—Tornarém á Madrid,—vá respondre:—cregui que no hi ha res tant agradable com viajar. Un' hom aprén cosas novas, se diverteix, y...

—Y la caixa municipal—vaig pensar jo,—se va vuydant qu' es un contento.

De tots modos, l' èxit d' aquest viatje ha satisfet tant y tant als nostres aixerits *ilegals*, que alguns van arribar á apuntar l' idea de que seria convenient celebrarlo ab un gran arrós, per l' istil d' aquells que en altre temps s' efectuavan á Moncada y á Vallvidrera.

Pero despès d' haver llogat ja las cassolas, s' ha deixat corre tot... gaben per qué?

Perque 'ls concejals han recordat que l' arròs vè de Valencia, y com que allí hi circulau molts microbis, no han volgut exposarse á una catàstrofe que hauria donat un dia de dol á Barcelona.

Sobre aquest assumptu, vaig á proposar una idea que mil cops se m' ha ocurregut, y que tal vegada serà acceptada ab entusiasme pels nostres concejals *viatjants*.

Succeheix que, per naps ó per cols, no hi ha casi bë semanana que no surti cap á Madrid una comissió del nostre Ajuntament.

L' un dia per assumptos del cementiri, l' altre dia per negocis del Parque, avuy pél matadero, demà per un empréstit, las remeses de comissionats se repeteixen ab tanta freqüència, que 'ls seus gastos arriban á alcansar una suma importantísima en lo pressupuesto municipal.

Ara bë, aixis com hi ha en lo nostre municipi una comissió d' Ensanxe, una de Foment, una d' Hisenda y tantas altres, gno podria nombrarse una comissió que residis permanentment á Madrid, ab l' encàrrec

de gestionar tots los negocis y enredos que ocasionan tants viajes de l' un cap al altre del any?

Si per cas s' accepta 'l pensament, desde ara proposo pera formar aquesta comissió als senyors Pau Coll, Soler y Català y Batllori.

Y proposo aquests, perque 'l seu manteniment no resultaria gayre gravós á Barcelona, ja que ab uns quants durets al any que 'ls enviessim, podrian los bons senyors campàrsela perfectament, ajudantse ab lo seu ofici.

Lo senyor Coll podrà establir á Madrid un forn.

Lo senyor Soler y Català una farmacia.

En quant al senyor Batllori, no dich res; iell ray que té trassa per guanyarse la videta de mil maneras!

Señor alcalde mayor...

No li vaig á cantar peteneras, tranquilisis: ja sè que vosté no es del género flamenc. Li vull cantar la cartilla,

ab la franquesa que abona
á qui jamay li ha dit ré,
y que véu sempre en vosté
una decenta persona.

Pues si senyor; es precis, indispensable que cuysi una mica més de la llimpiesa d' aquests carrers de Déu. No vol dir res que hi haja màquines d' escobrar y brigadas de *barrenderos*: lo interessant es que 'ls carrers quedin més nets, y la veritat es que, a pesar de las màquines y de las brigadas, deixan molt que desitjar.

Passis vosté un' horeta passejant per certas travessías de l' Argenteria y dels vols de Sant Agustí vell, y comprenderà la justicia ab que moltes nacions han declarat brutas las procedencias del Mediterrani.

Otro si: La seguretat de las personas es tant digna d' atenció com l' higiene pública. Y desgraciadament los habitants de Barcelona, si dels jonolls per amunt estém relativament segurs, dels jonolls per avall hem quedat á la disposició dels innumerables gossos de totes edats y sexos que 's passejan sense cedula ni bossal,

pels mal empedrats carrers
de nostra ciudad condal.

Apa, Sr. Coll y Pujol: una mica de voluntat, ordres serias als *carretonayres* y llurins tant aviat com puga d' aquesta plaga.

Lo gobernador va comensar, molt humanitariament, suprimint lo *Rosari de l' Aurora*.

Acabi vosté suprimint los gossos.

Lo monument de Colon, pera ara segueix sens novetat, gracies á Deu.

Com igualment son assm. y S. S. Q. B. S. M.

FANTÁSTICH.

LA PROFESSÓ

RECORT DE CORPUS.

A MON AMICH J. FERRÀN.

—Déu lo guard' senyor Joseph, ja veig que ha censat los preparatius. Tè la botiga més neta que una patena; ja podria caure un got de llet sense que s' embrutes al arribar á terra.

—Si gno s' ha de fer? Bè 'ns hem de poli una mica passant la professò. Miri, qué n' hi sembla?

—Oh, quautas cadiras!

—Y encare no n' hi haurá prou. Véu? aquí tinch tres mitjos taulons. Això 'm costa un grapat de quartos... Noya, digas á la mama que hi ha 'l senyò Poli-carpo. Encare no ho ha vist tot, aquest any estreném domassos nous á l' entressuelo, després hi haurá refresh, xacolata ab secalls, horxata y fochs de bengala.

—Qué diu, home?

—No s' espanti, 'ls fochs son per quan passi la Custodia: gno qué li sembla, que plourá?

—Ca, no tingui por: miri, are fà déu anys que pasava pél carrer de casa, tot lo dia vá estar núvol, núvol, y al moment de passar la professò....

—Vá sorti 'l sol?

—No senyor: va fèr un gran xáfech.... Pero avuy no plourá, tingui compte qui li diu.

—Pare gno posém las cadiras? ja passa molta gent.

—No, espérat.... ja has regat lo carrer? Donchs bueno, pósashashi.

—Ola Andreu, ja contava ab tú; seu gno qué 't sembla, que plourá? Daria un duro porque fes bon dia.... ¡Ah, la Carmencita! gno la séva mama?

—No ha pogut venir porque tenia mal de cap.

—Vaya, vaya, quina noya tan maca que s' ha fet; prou los joves deuhen esmerarshi en dirli pinturerias y paraulas estrafetas per lo dolsas.

—Vaja, senyor Joseph, que 'm sofoca.

—Ah ja s' ho pot deixar dir per mi que ja soch manat retirar... Segui noya, vingui Carmencita, mirin, se poden posar en aquestas cadiras d' aquí fora; las noyas joves que lluixeixin: los del vehinat me tindrán enveja de veure exposat á la porta de casa lo millor y més salat del barri... Antonieta poch corre gosents? Seu al carrer, ves ab la Carmencita.

—Qui compra ginesta?

—Papa ginesta.

—Ola, veyám quant ne voléu de tota y no diguéu disbarats... Ca, dona, ca, gnis rals! per sis rals vull comprar tota la que 's llenará á la professò: tres rals y prou... Es que si fos cullida d'ahir no la comprá-

ria. Manelet porta un cove, digas á la mama que te 'l dongui.

—Ola Niceto, Dèu la guard' senyora y 'ls petits, ja està fet tot un home en Nando; ¿quants anys tè?

—Sis y mitj.

—Vaya, vaya, aquest altre es lo que havém desmat are?

—Si home, perque ¿qué n' haurian fet de dos didas á casa? perque d' aquí dos mesos...

—Niceto... home... en Nando vol anar á la comuna.

—Manelet, acompañali.

—Ca, ja li portaré jo, si 'n sè 'ls topants d' aquesta casa ¿no es veritat Joseph? La gresca que hi haviam fet, je, je.

—Ola Xicola, ¿qué hi ha de nou?

—Uf! quina calor, senyal de pluja.

—Vols dir que plourá?

—Tant segura tingüés la rifa de Madrid.

—Si que 'm sabria grèu. Mira seu al carrer que tindrás mè fresca.

—No mès hi faltavan vostés. ¿Cóm vá donya Eulalia y don Romeu y vosté Pepita?

—Bè gy vostés... Veu? hem vingut aquí perque sàbem que no son de cumpliments; nos volian á una pila de casas. Hem portat aquesta senyoreta qu' es amiga de la Pepita.

—Bèn fet; mirin, totes dos se poden posá al costat de la Carmencita que 's farán amigas.... Així, això semblarà un jardí de flors que 'ls joves s' hi embabiecarán com papallonas.... No ho deya? Aquí 'n tenen de graciosos que 'ls hi tiran segó... ¿Qu' estèm desganats, minyons, que tiréu las postres que os han quedat de dinar?...

Nando, vina, seu aquí. Manelet, fes posar les criatures davant de tots... y are que sembla que se serena digas á la mama que posi 'ls domassos... Vaja, colocarse que la professò ja deu sè aprop. ¿Ahont es en Xicola?

—Es fora perque com antes d' ahí no 's trobava gayre bè del ventrell, lo metje li va receptar una purga dihen que 'n prengués la tercera part, que ja li faria efecte; pero com ell es tant poch derrotxador ha trobat la botella mitj plena aquesta tarda y per no llenarla se l' ha beguda, y es clar...

—Manelet, avisa á n' en Sendo, 'l noy del primer pis, que no 's descuydi de tocá la marxa real quan passi la custodia, que llavors encendré 'ls fochs de bengala... ¡Ah! digali que toqui fort, que se senti desde 'l carrer... ¿Que no hi cab, senyor Policarpo?

—Ca, ja 'ns estarém drets aquí darera,

—Al menos per are no plou, Dèu vulgui que s' aguantí 'l temps... Nando tè ginesta que ja sento 'ls jegants. Aquí, vostés Carmencita y Pepita, tinguin, no se 'n donguin vergonya, que molts, tirant la ginesta vostés, voldrian ser gegants. Alsa nens, tiréu, tiréu.

—Se 'n recorda, senyor Policarpo, de la antiga professò del Pi? Vosté ja podia anarhi. Lo mèu pare era de la colla dels Paus (quin modo de rumbejar ab pantalons blanxs de campana, sabatas de xarol, jechs ab tabellas y barret de copa!) Jo anava al seu darrera ab un' atxa de repuesto y 'l mocador dels carmetlos: cada any, sabatas, sombrero y guants grochs nous.

Llavoras era un orgull gastar forsa atxa, que anava esparramantla com si fessin exvotos de cera; are sembla que 's van á socarrimar lo pentinat de tant dreta que la duhen, perque gastantne menos lo ceré 'ls surti mès acomodo. La colla dels Gitanos cada any ne surtia ab las mans al cap, per mès que feya tot lo que podia (allò era *picadillo!*)

—Jo com que no m' ha agratat lo ball no n' he sigut de aquestas societats.

*

**

—Ja plou.

—Vatua'nada mon, fiquéuse á dintre, tombéu las cadiras que ja passarà aquest xáfech, treyéu los domassos... ah ! queu? ja para, han sigut quatre gotas, un cap de núvol, seyó que ja vè 'l Santissim; vaig á dalt á encendre 'ls fochs.

—Reina Santissima, senyor Joseph, que 'ns tira espurnas.

—No tinguin pòr que ja s' encenen.

—Fiquémons dintre, qu' entre 'ls fochs y la pluja....

—No 's moguin.

—Fugim, los caballs.

—Portin las cadiras dintre. Malvinatje la pluja: tant bé que anava... ¿Qu' es això? ¿Que se 'n van? No 's moguin que pendran xacolata.

—Nos quitaria la gana de sopar.

—Ca, vinguin, vinguin. Pujem al entresuelo que ja està arreglat tot... gy en Sendo que no ha baixat?

—Es aqui.

—Cóm es que no has tocat la marxa real?

—Si senyor.

—Pues no l' hem sentida.

—Com que tenim lo piano á l' arcoba.

—Niceto, tú qu' ets de la broma, al costat de las senyoretas. Senyor Policarpo, menji secalla.

—Ja ho faig, senyor Joseph.

—Si no hagués sigut la pluja tot hauria anat millor, pero bah; ja ho saben, senyors, estan convidats per l' any que vè.

MISTER JOHNSON.

LA SORT.

DIALECH.

—Don Casimiro! ¿Qué tal?
¿Qué tal l' hi ha probat l' Habana?
ha fet negoci? — Demana!
— Un negoci colossal!
— Ha guanyat?... — Un capital!
— Un milló?... — Uf! mès de cinch.
— Donchs es rich? — No sé 'l que tinch!
— Si? Me 'n vaig cap allá dalt.

— ¿Qué tal noy, ja n' has tornat?
— Cóm t' ha anat? — Molt malament!
— Y aixó? — Res, sento un torment
qu' estich igual que baldat!
— Y 'l negoci? — Desgraciat!
Sens diners ni salut vinch.
— Donchs vens mal? — No sé 'l que tinch!
— Tant debò no haguès marxat!

— Aquest bréu dialech 'ns proba
(encar que no es cosa nova),
que la sort variable y brusca,
no es pas d' aquell que la busca,
sinó d' aquell que la troba.

CRISTÓFOL CRISPÍN.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Fins á dijous, la setmana teatral pot dirse que vá anárse 'n tota ab preparatius.

Preparatius al *Lírich*, ahont ahir mateix havia de començar una curta sèrie de funcions l' eminent artista italià Emmanuel y la simpàtica Glech, qu' es, per si no se 'n recordan, aquella dama jove que va venir ab la Pia Marchi, que ja llavors era tant notable y que avuy suposan està en la plenitud de son talent. Aquestas representacions italianas tenen, donchs, un gran atractiu, en primer lloc per ser totes novas las obras que posaran en escena, y ademés per la valia dels actors que han de interpretarlas. Encare que l' Emmanuel, segons diuen, ha dè tornar per l' octubre al *Principal*, las funcions del *Lírich* seràn una especie de anticipo que no deixarán de aprofitar tots los amants del art dramàtic.

Preparatius á *Novedats* per posar lo *San Franco de Sales* de Arrieta, que á Madrit vá fer furor.

Preparatius al *Bon Retiro*, ahont la companyia de sarsuela que hi treballava, comprenent sens dubte que ab tres tropas del mateix gènero n' hi havia massa, ha deixat lo local á una companyia d' òpera italiana.

Y preparatius á *Ribas* per estrenar *La Charra* del Sr. Palencia, marit de la simpàtica Tubau.

Las novedats han quedat reduïdias, donchs, á la representació de *La Africana* al *Tívoli*, y encare aquesta obra no es nova, tota vegada que d' ella ja varem parlarne l' any passat.

A *Ribas* s' ha estrenat *La cuestión de África*... Y á propòsit de aquest teatro. Vostés dirán: — Me pensava que no volias ocuparte 'n. Y jo 'ls contestaré: ja saben los motius perque vaig dirlo, y are dech consignar que l' empresa vá enviarme una atenta carta y d' ella resulta que la invitació á las funcions de aquell teatro obrava ja en l' administració de aquest periòdic, sense que hagués arribat á las mèvas mans per una mala intelligença. Dono, donchs, las gracies á l' empresa y queda terminada aquesta qüestió.

Torném á la de África, qu' es una comèdia manosa, artificiosa y sense una gota de inventiva. Totes las situacions, si situacions hi ha en aquella obra, son vistes, revistas y contravistas. L' autor, Sr. Barranco, déu ser un home molt desinteressat, perque lo qu' es *La cuestión de África* no té sombra de interès. Gracias á una interpretació mès que regular, en la qual van sobresortir la Tubau y la Guerra, la producció vá passar. En quant al Sr. Catalina, no té prou importància l' seu paper perque pogués lluirse; y respecte al Sr. García, quan fá la comèdia hauria de perdre 'l vici de asainetarla. No es tot bú fer una comèdia de caràcter ó una cosa per l' istil de la paròdia de *Vida alegra y muerte triste*... En aquesta producció l' Sr. García hi está com sempre que 's troba en lo seu element.

Y á propòsit de la paròdia: més que tal paròdia es una paràfrasis del famós drama d' Echegaray ab ribets crítichs y burlescos. Això no vol dir que no fassa riure; pero si que revela pobresa d' ingenio. Los autors de paròdias haurian de pendre per modelo los antichs *singlots* de 'n Pitarrà. Allò era entèndrehi; això ho fà qualsevol escritoret de tres dos quartos.

... Lo Sr. Alegria n' ha ensopat un' altra, que ja es molt tractantse de un espectacle que sembla que hauria d' estar agotat. Los *Macarronis* constitueixen una verdadera notabilitat. Ab las sèvases flautes á tall de macarrons ván sorprendre al públic, que vá tributarlos una gran ovació; y desde llavors se menjan cada nit macarrons al *Circo equestre*.

Excepto 'ls periodistas que menjan macarrons... y arròs.

N. N. N.

UN PETÓ

À MON AMICH EDUARD NOVELL.

— No recordas dolsa esposa
un mes ans del casament
te vareig fer una cosa
que t' va deixar ruborosa?
— Sí, Pepet, ho tinch present.

— No recordas tú com jo
que un dia per ma gran sort
sols estavam al balcó,
y vareig ferte un petó?
— Sí, Pepet, ne tinch recort.

— Recordas un altre dia
que tot lleginte una historia
trobantse fora ta tía
me vinguè altre cop mania...
— Sí, Pepet, ne tinch memoria.

— No recordas que cremada
per la acció que t' vareig fe,
me vas da una bofetada
deixantme la galta inflada?
— Sí, Pepet, ho recordo b.

— No recordas que amatent
al sentirme aquell bolet
vaig dir, que estava content
de lo tèu comportament?
— Me 'n recordo b, Pepet.

— No 't recordas que t' vaig di
que 'n vista de ta bondat
y veient lo tèu bon fi,
prompte ab tú 'm volia uni.
— Sí, Pepet, no ho he olvidat.

— Recordas per acabar
que al cap de un mes tot justet
nos donavam ja la mà
al davant de un capellà?
— Ho tinch ben present, Pepet.

— Mès ja que tú has acabat
vull fer l' historia completa:
— Recordas ja temps passat,
que un jove, duya al costat?
— Ho recordo b, Mundeta.

— Recordas que relacions
hi tenia, y ab mal cor,
me va enviar expressions
dihen — per are tots bons? —
— Si Mundeta, 'n tinch recort.

— Donchs tú ab mí te vas casar
pr' un petó... que t' causa penas
y un xiquet de jemegar,
y ell á dida 'm va enviar
haventme'n fet á dotzenas.

JOSEPH PLANAS.

ESQUELLOTS.

Tohom volia saber quins eran los regidors que 's quedaven y quins los que sortian, per fer puesto als elegits per sufragi.

Desde l' dimarts ho sabem. Se 'n van tots los que havien fet dimisió per allò del *modus vivendi*.

Y tots los demés se quedan, no sé si per això del *modus vivendi*.

També hi havia interès en coneixre qui seria arcalde. Per últim s' ha rebut un telègrama de Madrit que ho diu bén clarament: «Queda nombrat arcalde (de Barcelona) per dos anys mès lo Sr. Coll y Pujol.»

Y 'l pobre Sr. Fontrodona?

Ja ho vèu D. Ignasi: la vida es un teixit de ingratituds. A vosté qu' es l' home de mès talla y de mès pes de l' Ajuntament lo deixa abandonat á las brometas de L' ESQUELLA.

Ni vosté serà arcalde, ni l' seu fill adoptiu Xavieritu serà diputat.

Los sers infinitament grans y 'ls sers infinitament xics; los *macrocosmos* y 'l *microcosmos*; ó en altres termes: la pesada y la torna de la conservaduria quedan desairats.

Quina desgracia per la familia!

L' última sessió del Ajuntament vá terminar de una manera pintoresca.

Desde la sessió anterior havia quedat sobre la taula un dictamen concedint mil duros de gratificació á cada un dels tres metges que l' istiu passat van anar á Tolon y Marsella á estudiar 'l cólera.

Lo metge Sr. Robert tenia tant interès en que 'l dicàmen en qüestió fos discutit, que deixant als malalts per algunes horas, vá assistir á la sessió.

Pero algú hi havia que tindria un interès distint. Dos ó tres *ilegals* van esquillar-se, y un altre vá demanar que 's contés lo número dels presents.

Lo Sr. Coll y Pujol:—No n' hi ha prou: s' aixeca la sessió.

Y vels' hi aquí al Dr. Robert donantse á tots los diables y dihen:—Si voleu combatre 'l dictámen féuho lealment y jo us replicaré.... Pero no replicaré ja, per que me 'n vaig á casa, ahont com á particular si en alguna cosa puch servirlos ja ho saben.

Podia haver asegit:

—Quan estigan malalts envihin á buscarme, encare que 'l mal que pateixen los ilegals es de aquells que no tenen cura.

Casi cada dia l' empresa del ferro-carril de Fransa fá una espolsada d' empleats.

Com si ells tinguesen la culpa de que baixin las accions de aquella companyia y de que disminueixin los ingressos.

Señor Planas: si en lloch de tirar á codillo á las demés empresas que podian favorirlo, las hagués ajudadas com devia, avuy no s' veuria obligat á tirar á una pila de pares de familia á la miseria.

Y 'ls accionistas no correrian perill de anarsen al hospici.... ab ferro-carril.

No n' hi havia prou ab la filoxera y 'l mildiu que á la banda de Tarragona ha sortit un' altra plaga que mata 'ls ceps en pocas horas. Sembra que 's posa en la punta dels serments y en un tancar y obrir d' ulls se 's xucla fins á las arrels.

Si jo hagués de batejar á aquest nou escanya-pajessos, li posaria un nom que recordés lo temps actual.

Ne diria *xupóptero canovista*. Y cuidado que 'ls espanyols patim del mateix mal que 'ls ceps del camp de Tarragona.

Se queixa un periódich conservador de que 'ls días festius al demati se situhi en los claustros de Santa Ana una cásfila de *gomosos* (paraulas textuales) «que s' están allí com s' estarian en una taberna: tant per sa compostura com pèl seu llenguatje ofensiu á la moral y al decoro, alguns d' ells son l' escàndol de las personas decents que acuden á aquell temple.»

Per aixó jo dich á las de casa:—No vull que aneu á missa á pendre mals exemples.

Després de tot á Santa Ana tréureli aquests gomosos seria tréureli mitja vida.

Ells hi van per las noyas macas del barri y las noyas macas del barri (que n' hi ha molts!) hi van per ells.

Algunas fins prenen part en las canturias de las solemnitas religiosas.

Are bù: suprimiu al jovent y suprimiréu la animació y la pedregada de pessetas y duros que cauen dintre de las bacinas. Santa Ana ab tot això s' ha fet un establecimiento religiós de primer ordre que á horas d' are deixa endarrera á la Mercé, al Pi y á Sant Jaume.

Lo dia que mossen Gatell vulga emitir accions, conti ab mi... Me vendré las Fransas y compraré Santa Anas.

La Vanguardia calla; la Crónica calla y calla 'l Barcelones.

—Gracias á Déu que ja no ns féu mal de cap. Los tres, á istil de la criatura del quento:—Es que are agafém forsas per tornarhi.

Tothom sab que 'l sofre 's considera un desinfectant contra 'l cólera.

Donchs bù, á una partida de sofre que venia de Lorca, á Aguilas ván detenirlo y Iván fumigarlo!

Vaja que 'l cólera, si de tant en tant no hi hagués alguna broma per l' istil, fora una cosa ben trista.

¿Han vist may pescar auells? L' ingeni humà no té límits.

Un jove del carrer de las Carretas vá ser detingut pescant ab un am y una canya 'ls coloms de un terrat vehi.

Quan lo portin davant del jutje tindrà una disculpa. Podrà dir:

—Senyor jutje, es que jo, francament, ni menos sabia lo que m' pescava.

Un periódich republicà, *La Voz de Guipuzcoa*, ha publicat un número extraordinari dedicat á Churruga, fill de Motrico y un dels héroes de Trafalgar. Es un número monumental, impres en paper vitela, que conté l' estatua, 'l retrato y una ben escrita biografia de Churruga. Se ven á 30 céntims de pesseta en la llibreria de 'n Lopez.

Lo dia 29 del mes passat va celebrarse la peregrinació espiritual al sepulcre dels sants apostols Pere y Pau; á Roma sense que ningú s' mogués de casa sèva.

No van sortir més que uns quants xavets de algunas butxacas.

Per satisfacció dels pelegrins espiritualls, se va rebre un telégrama dihen que 'l Papa sumament conmogut diria la missa *unintse á la pelegrinació* y pregent per las personas vivas y difuntas recomenadas pels adherents.

Lo telégrama está expedit desde Bolonia, «manera fina y espiritual de tratar de bolonios á tanto chisla» deya un andalús.

Y 'l firma un tal *Joan Acquaderni* «camarero secreto de su Santidad.»

Que será 'l que li talla las unglas dels peus y li muda la gibrelleta.

—Quin honor pels pelegrins!

Lo comité de 'n Rius y Taulet, ab aprobació de 'n Sagasta, estableix lo cens en lo partit constitucional.

Un disident deya:

—No té res d' estrany: lo partit constitucional pels altres sempre ha sigut un cens.

Lo teatro Ribas, lo dia del estreno de *La cuestión de África*, semblava 'ls claustros de la catedral.

Gats á l' escenari, gats á la platea, gats per tot arreu.

Sense contarhi 'l graciós Domingo García qu' es lo mès gat de tots.

Sobre un llibre que ha sortit fà poch.

—Vaja no ho digas, l' obra de Fulano, tindrà si vols l' istil incorrecte y descuidat; pero té uns pensaments elevadissims.

—Verdaderament: té uns pensaments tant elevats... que fins se perden de vista.

Té la paraula un periódich de Vich que s' ocupa de Víctor Hugo en los termes següents:

«Per xò li importava tan á la Masonería seqüestrar lo cadáver de Victor Hugo, per dar á tot lo mon l' escàndol d' uns funerals civils que fossen l' apoteosis del materialisme y pendre á la religió un temple per ferne 'l CANYET DE LAS BESTIAS MAJORS DEL RADICALISMO.»

Firma l' article lo canonje Collell, mestre en Gay Saber.

—¿Qué vá que vostés se creyan que qui 'l firmava era un escorxa rossas?

De un periódich francés:

«Un rector puja á la trona á fi d' escitar la generositat dels fiels á favor de una noya que vol ser monja y no pot professar per falta de dot.

»Y diu lo següent:

»Germans mèus: recomano á la vostra caritat, la jove senyoreta fulana tal, que las monjas del convent del Divino Salvador no consideran bastant rica per fer vot de pobresa.

QUÈNTOS.

Una andalusada.

—Si no te 'n vás de aquí...

—Veyám que farás.

—Qué faré?.. Que 't dono tal cop de puny que 't deixo enterrat á la paret, tot tú, menos lo brás dret.

—Y perqué no 'l brás dret també?

—Lo bras dret te 'l deixaré porque quan passi m' saludis.

Dos hermanitas ván á captar.

La mestressa del pis, cansada de rebre cada setmana la sèva visita, 's coloca un dia en un quart al costat de la porta d' entrada y quan la criada obra y anuncia á las referidas monjas, exclama:

—Que no entrin... que no entrin... que tinch la verola y podria encomenarse 'ls.

Las hermanitas encare fujen.

—¿Qué hi volen fer! No tothom té la serenitat que tenia Mossen Será (que al cel siga).

No ignora ningú que aquell célebre capellá que vā quedarse á mitj camí de la sèva carrera, se guanyava la vida anant á resar á las casas ahont sabia ó li deyan que hi havia un difunt.

Un dia ván dirli:—A tal casa, tal pis hi ha un mort.

Mossen Será s' hi presenta y conforme estava convingut ab lo qui li havia dat lo recado, l' introduheixen en lo quart mortuori y sobre un llit de pots y banchs y flanquejat ab quatre candeleros hi ha 'l difunt que descansa.

Mossen Será s' hi acosta, descubreix lo llençol, y s' troba ab que 'l difunt era un tocino.

—Creuhen que vá inmutarse? No seyors. Girantse ab multa tranquilitat als que l' accompanyavan, lo primer que se li vá ocorre, sigué dirlos:

—Bè me 'n donarán, al menos, una butifarreta?

TRÉNCAS-CAPS.

XARADAS.

I.

Una lletra es ma primera, prima dos es consonant, altra lletra es la tercera y quarta lletra y calmant. La quinta, sense parella, si es inversa, es verb que val en la llengua de Castella, y nom d' home es lo total.

AREDNABAL.

II.

La *Una prima tres* voldria un que gastés molta tot y tant dos l' estimaria que 'l faria 'l seu xicot.

SINONIMIA.

Al carrer de la *total* vaig comprá una *tot* de tot que vaig dar al meu nebó la diada de Sant Eudalt.

PEPET DE ARBUCIAS.

MUDANSA.

—Senyor Total. —Qué volia? —Que 'm fés un tot y un jaqué... Això sí, desitjaria sobretot que m' anés bù.

ASNEROLF ALKUSPA.

CONVERSA.

—La Balbina y en Tomás, veritat que se semblan? —Es que son germans y fills de un poble. —De quin poble son? —Búscalo que ja ho havém dit.

P. DE PEGA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—En moltes casas. 6 8 7 7 8 5 8.—Poble de Catalunya. 5 4 7 8 1 2.—Nom d' home. 6 2 8 3 8.—Poble de Catalunya. 8 5 4 5.—Carrer de Barcelona. 5 4 6.—Un número. 1 8.—Nota musical. 3.—Una lletra.

TARONJA DE CONVENT.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: vocal.—Segona: tota cosa 'n té.—Tercera: nom de dona.—Quarta: part del mòn.—Quinta: fruit molt útil.—Sexta: animal.—Séptima: vocal.

UN COLÉRICH.

GEROGLIFICH.

VII LI

aaa

VII

LIA

J. S. y P.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.—*Vall-car-ca*.
- ID. 2.—*Pi-dal*.
- SINONIMIA.—*Casas*.
- INTRÍNGULIS.—*Paca-Aca-Ca-A*.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Martell*.
- CONVERSA.—*Teresa*.
- GEROGLIFICH.—*Lo punt de las donas es vestir bù*.

OBRETA D' ACTUALITAT

GUERRA AL CÓLERA!

INSTRUCCIONS PER COMBÀTREL, ESCRITAS EN VERS PEL

Dr. C. GUMÀ

Catedràtic de medicina humorística.

Segona edició.—Preu: *UN RAL!*

Se ven en la Llibreria Espanyola de López, Rambla del Mítj, 20, principals llibreries, kioscos y à casa 'ls correspondials de *LA CAMPANA*.

Barcelona: Ipm. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23.

GRAMÁTICA ILUSTRADA.

Modo indicatiu.

Modo imperatiu.

Actiu.

Conjuntiu.

Subjuntiu.

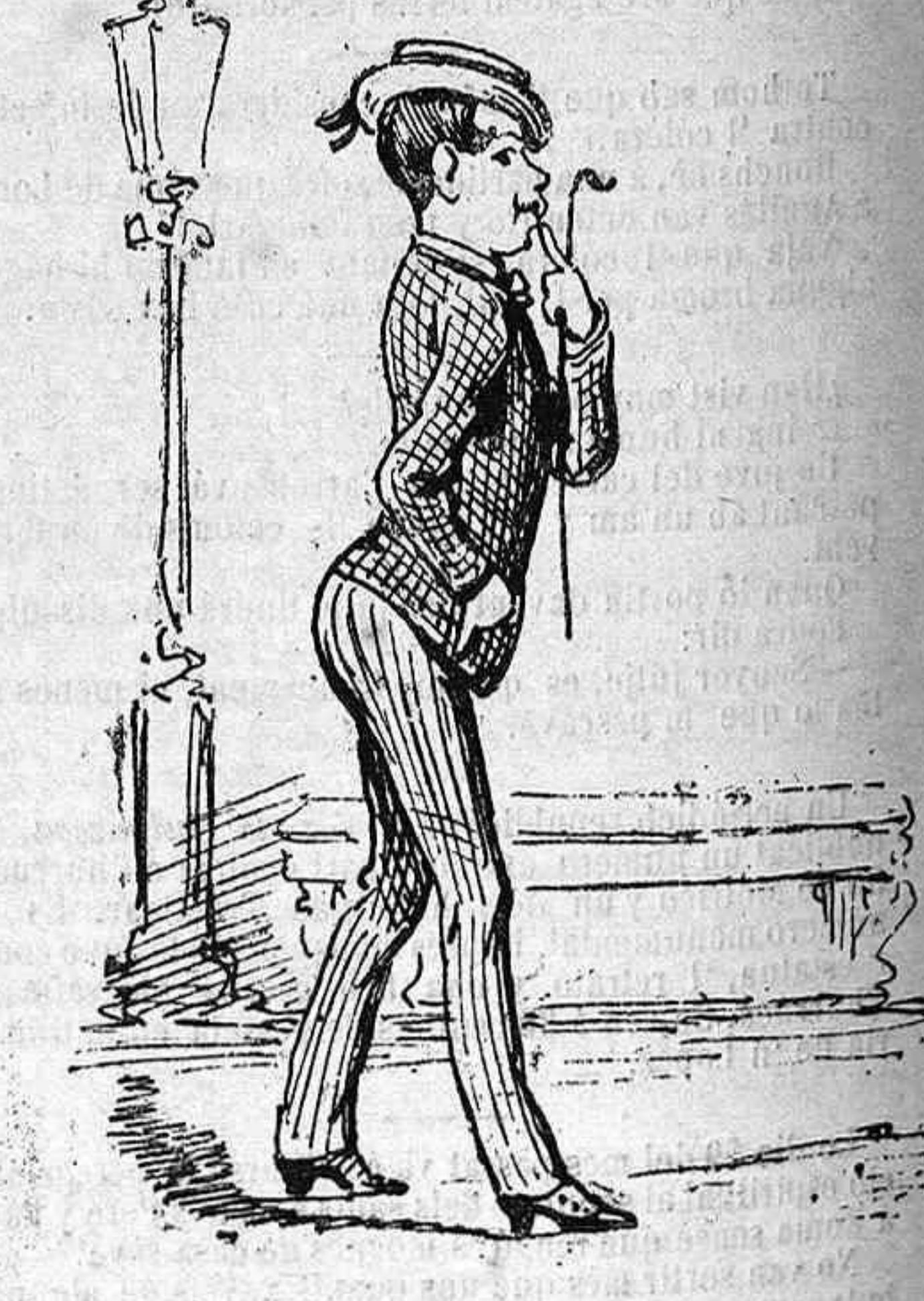
Perfecte.

Sustantiu.

Futur.

Neutre.